GRADA

nečekej zbytečně nejezdi pozdě

- varovné příznaky
- jasná pravidla
- klidné rozhodování

Veterinární průvodce pro majitele koček

Kateřina Veselá

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.
Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

MVDr. Kateřina Veselá

VETERINÁRNÍ PRŮVODCE PRO MAJITELE KOČEK

nečekej zbytečně – nejezdi pozdě

© Grada Publishing, a.s., 2026
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2026

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
jako svou 10 800. publikaci
Odpovědná redaktorka Bc. Gabriela Glezgová
Sazba, zlom a překreslení obrázků Josef Lutka
Fotografie dodala redakce a Karla Hejduková
Počet stran 168
1. vydání, Praha 2026

Vytiskla tiskárna H.R.G., Litomyšl

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků, což není zvláštním způsobem vyznačeno.

Postupy a příklady v této knize, rovněž tak informace o lécích, jejich formách, dávkování a aplikaci jsou sestaveny s nejlepším vědomím autorů. Z jejich praktického uplatnění však pro autory ani pro nakladatelství nevyplývají žádné právní důsledky.

ISBN 978-80-271-4570-6 (ePub)
ISBN 978-80-271-4343-6 (pdf)
ISBN 978-80-271-6477-6 (print)

Obsah

Úvod 15

Jak tuto příručku používat? aneb když kočka „není ve své kůži“ 16

1 Kočka není malý pes 19

2 Nejčastější signály u koček 24

Apatie, schovávání, změna chování **24**

Kočky nemoc maskují 24

Když kočka „jen víc spí“ 26

Schovávání – jeden z nejpodceňovanějších signálů 26

Změna rutiny bývá klíčová 26

Když mazlivá kočka nechce kontakt 27

Když aktivní kočka přestane skákat 27

Změna hygienických návyků 28

Apatie a nechutenství 28

Náhlá změna chování je důležitější než „síla příznaku“ 28

Když je příčinou bolest 29

Kdy může jít o stres 29

▶ Kdy už NEČEKAT 29

▶ Nejčastější chyba majitelů 30

▶ Důvěřujte vlastnímu pozorování 30

To nejdůležitější 30

Zvracení u koček **31**

▶ Okamžitou pozornost vyžaduje hlavně 36

Průjem u koček **37**

Jednorázový průjem 37

◆ Kdy už průjem není „jen podrážděné trávení“ 38

◆ Kočky se dehydratují nenápadně 38

▶ Průjem a nechutenství – nebezpečná kombinace 38

Akutní průjem vs. chronický průjem 39

◆ Akutní průjem 39

◆ Chronický průjem 39

Stres jako příčina průjmu 39

Průjem u koťat 40
Krev ve stolici 40
Hlen ve stolici 41
Když kočka chodí často na toaletu 41
▶ Co doma NEDĚLAT 41
▶ Co sledovat doma 41
▶ Kdy jet k veterináři rychle 42
▶ Nejčastější chyba majitelů 42
To nejdůležitější 43

3 Problémy s močením, onemocnění ledvin 44
Problémy s močením 44
Ucpání močové trubice u kocourů – stav ohrožující život 45
Krev v moči 45
Časté močení a bolest 47
Problémy s močením u starších koček 47
▶ Nejčastější chyby majitelů 47
▶ Kdy krátce sledovat a kdy OKAMŽITĚ jet 48
Onemocnění ledvin 48
Chronické onemocnění ledvin 49
◆ Nejčastější první signál – větší žízeň 49
◆ Hubnutí – velmi podceňovaný příznak 50
◆ Horší srst a zanedbaná hygiena 50
◆ Nechutenství a nevolnost 50
◆ Zvracení u nemocných ledvin 51
◆ Apatie a změna chování 51
◆ Náhlé zhoršení chronického problému 51
Akutní selhání ledvin 52
◆ Lilie – mimořádně nebezpečné pro ledviny 52
Starší kočka není automaticky „jen stará“ 52
▶ Diagnostika je důležitá včas 53
▶ Léčba není jen o lécích 53
▶ Co doma sledovat 53
▶ Kdy je potřeba OKAMŽITĚ navštívit veterináře 54
▶ Nejčastější chyba majitelů 54
To nejdůležitější 54

4 Bolest, neochota k pohybu **55**
Bolest u koček – tichý problém **55**
Proč kočky bolest skrývají 55
Jak bolest u kočky často vypadá 56
Když kočka přestane skákat 56
Změna vztahu ke kontaktu 56
Schovávání jako signál bolesti 57
Bolest a změna hygieny 57
Bolest dutiny ústní 58
Akutní bolest vs. chronická bolest 58
◆ Akutní bolest 58
◆ Chronická bolest 58
Artróza – velmi častý problém 59
Bolest břicha 59
Když kočka jen „není ve své kůži“ 59
▶ Co doma nikdy NEDĚLAT 60
▶ Kdy bolest znamená akutní problém 60
▶ Nejčastější chyba majitelů 60
To nejdůležitější 60
Kulhání a neochota k pohybu **61**
Když kočka přestane skákat 61
Artróza u koček – častější problém, než si lidé myslí 62
Kulhání – ne vždy výrazné 63
Skoky a pády 63
Bolest páteře a zadních končetin 64
▶ Akutní bolest – kdy NEČEKAT 64
Když kočka nechce do náruče 65
Když kulhání není problém tlapky 65
▶ Nejčastější chyby majitelů 66
▶ Kdy krátce sledovat a kdy jet 66

5 Dýchání, srdce, teplota **67**
Problémy s dýcháním **67**
Jak poznat, že kočka špatně dýchá 67
Kočka normálně nedýchá otevřenou tlamou 68

Zrychlené dýchání – často první signál 68
Kočičí astma 69
Plicní edém – velmi vážný stav 69
Dýchání po stresu a přehřátí 70
Dýchání a bolest 70
Kašel u koček 71
Dýchání u starších koček 71
▶ Nejčastější chyby majitelů 71
▶ Kdy NEČEKAT ani hodinu 72
Když kočka jen tiše sedí 72
Problémy se srdcem, srdeční selhání 72
Nejčastější příznaky srdečního onemocnění 73
◆ Zrychlené dýchání – velmi důležitý příznak 74
◆ Náhlé zhoršení stavu 74
◆ Slabost a kolaps 75
◆ Aortální tromboembolismus – jeden z nejdramatičtějších stavů 75
Která plemena bývají nejčastěji postižená 76
Jak se může srdeční problém projevovat doma 76
▶ Prevence a včasné odhalení 77
▶ Nejčastější chyby majitelů 77
▶ Kdy NEČEKAT 77
Teplota, přehřátí u koček 78
Horečka u koček 78
Jak poznat, že může mít kočka horečku 79
▶ Kdy je horečka nebezpečná 80
Přehřátí u koček 80
Jak se přehřátí projevuje 81
Přehřátí v autě – velmi nebezpečná situace 81
▶ Jak správně reagovat při přehřátí 82
Když je kočka horká, ale problém je jinde 82
Podchlazení – méně častý, ale vážný problém 82
▶ Nejčastější chyby majitelů 83
▶ Kdy NEČEKAT 83

6 Akutní stavy **85**
Otravy **85**
Jak se otrava může projevit 85
Nejčastější otravy 86
◆ Lidské léky jako zdroj intoxikace 86
◆ Otrava antiparazitiky pro psy 87
◆ Otravy pokojovými rostlinami 88
◆ Otrava jedy a chemikáliemi 89
◆ Otravy potravinami a nápoji 91
Neurologické příznaky otravy 91
▶ Co nikdy NEDĚLAT 91
▶ Co dělat při podezření na otravu 92
Pády, poranění, krvácení **92**
Syndrom vysokých pádů 93
Jak se může kočka po pádu chovat 93
Vnitřní poranění bez viditelného krvácení 94
▶ Krvácení – kdy je problém vážný 95
Typy poranění 95
◆ Poranění hrudníku 95
◆ Zlomeniny a poranění končetin 95
◆ Poranění páteře 96
◆ Kousná poranění – podceňovaný problém 96
Když kočka po úrazu „jen spí“ 97
▶ Co dělat po pádu nebo úrazu 97
▶ Co nikdy NEDĚLAT 98
▶ Kdy NEČEKAT ani minutu 98
Akutní bolest břicha **98**
Jak poznat bolest břicha 99
Příznaky při bolesti břicha 99
◆ Nechutenství 99
◆ Zvracení 100
◆ Cizí těleso ve střevě/neprůchodnost střev 100
Zánět slinivky – častý a nenápadný problém 101
Močové problémy a bolest břicha 101
Krvácení do břicha 102

Dýchání a bolest břicha 102
▶ Co nikdy NEDĚLAT 103
▶ Kdy NEČEKAT 103

7 Často podceňované problémy 104
Dutina ústní a zuby 104
Zápach z dutiny ústní není normální 104
Bolest bez slinění 105
Když kočka „jen hůř jí“ 105
Záněty dásní a zubní kámen 106
Dutina ústní a změna chování 106
Když kočka hubne 106
▶ Co nikdy NEDĚLAT 107
▶ Kdy NEČEKAT 107
Proč jsou problémy dutiny ústní tak podceňované 107
Oči, nos, uši 108
Oči – kdy je problém vážný 108
◆ Výtok z očí – kdy může být neškodný 108
◆ Kdy už výtok normální není 109
◆ Oči a vysoký krevní tlak 109
Nos – kdy je výtok ještě běžný 110
◆ Kýchání – kdy je problém 110
Uši – často přehlížený zdroj bolesti 111
◆ Ušní roztoči 111
◆ Když kočka náhle naklání hlavu 111
▶ Když problém vypadá „jen jako nachlazení“ 111
▶ Co nikdy NEDĚLAT 112
▶ Kdy NEČEKAT 112
Kůže a srst 112
Línání – kdy je ještě normální 113
Nadměrné línání 113
Nadměrné olizování srsti 114
Lysiny – kdy jsou problém 114
Strupy – malý problém, nebo důležitý signál 115
Svědění – problém, který kočky často maskují 116
Kvalita srsti jako ukazatel zdravotního stavu 116

Kožní plísně 116
Abscesy a skryté záněty 117
▶ Co nikdy NEDĚLAT 117
▶ Kdy NEČEKAT 117

8 Speciální situace 119
Kotě versus senior 119
Kotě – organismus bez rezerv 119
Nechutenství u kotěte 120
Dehydratace – u kotěte přichází rychle 120
Podchlazení u koťat 120
Průjem u kotěte 121
Respirační infekce u koťat 121
Parazité – mnohem větší riziko než u dospělých 122
Senior – organismus, který už nemá rezervy 122
Když kočka „už není tak aktivní“ 123
Bolest u seniorů 123
Onemocnění ledvin u seniorů 123
Nechutenství u seniora 124
Hubnutí – velmi podceňovaný problém 124
Změny chování u seniorů 124
▶ Co NIKDY nepodceňovat 125
▶ Nejčastější chyba majitelů 125
Kočka, která nejde dát do přepravky 126
Když se návštěva odkládá kvůli stresu 126
Stres není „jen psychika“ 127
Proč některé kočky přepravku nesnášejí 127
▶ Největší chyba majitelů – honění kočky po bytě 128
Jak pracovat s přepravkou správně 128
Typ přepravky hraje velkou roli 128
Jak dostat kočku do přepravky 129
Když je kočka opravdu panická 129
Když kočka špatně dýchá 130
Transport autem 130
Kočka po návratu domů 131
▶ Kdy NEČEKAT 131

▶ Nejčastější chyba majitelů 131
▶ Co je nejdůležitější 132
Víkend, noc, svátky **132**
Proč bývá rozhodování v noci těžší 132
▶ Kdy je vhodná OKAMŽITÁ pohotovost 133
Akutní stavy 133
◆ Dýchání – vždy priorita 133
◆ Neschopnost močit 133
◆ Kolaps a porucha vědomí 134
◆ Těžké úrazy 134
◆ Opakované zvracení 135
◆ Podezření na otravu 135
▶ Kdy lze někdy několik hodin sledovat stav 135
Kočka, která je jiná než obvykle 136
Kotě a senior – jiná pravidla **136**
Stres z pohotovosti vs. riziko čekání 136
▶ Když si nejste jistí 137
▶ Co je důležitější než domácí diagnóza 137
To nejdůležitější 137

9 Rozhodovací checklist – jet, sledovat, počkat **138**
Kategorie 1 – jet okamžitě **138**
Akutní stavy 139
◆ Dýchání otevřenou dutinou ústní 139
◆ Výrazně zrychlené nebo namáhavé dýchání 139
◆ Neschopnost močit 139
◆ Kolaps nebo neschopnost vstát 140
◆ Křeče 140
◆ Náhlé ochrnutí zadních nohou 140
◆ Podezření na otravu 140
◆ Těžké úrazy 141
◆ Opakované zvracení 141
◆ Výrazná apatie 141
Kategorie 2 – intenzivně sledovat a kontaktovat veterináře brzy **142**
Akutní stavy 142
◆ Nechutenství 142

◆ Jednorázové zvracení 142
◆ Mírný průjem 142
◆ Výtok z očí nebo nosu 143
◆ Kulhání 143
◆ Změna chování 143

Kategorie 3 – krátkodobé domácí sledování 144

Viditelné problémy 144
◆ Jedno kýchnutí nebo krátké slzení oka 144
◆ Jednorázové zvracení chlupů 144
◆ Krátkodobý stres 144

Důležitější než jeden příznak může být jejich kombinace 145
▶ Kdy je lepší jet dříve 145
▶ Kdy je čekání nejnebezpečnější 145
▶ Kdy důvěřovat vlastnímu pocitu 145
▶ Nejdůležitější otázky 146

To nejdůležitější 146

10 Co říct veterináři? 147

Nejdůležitější otázka: Co se změnilo? 147

Kdy problém začal 148
Jak rychle se stav mění 148
Chuť k jídlu 148
Pití a močení 148
Zvracení – důležitý je detail 149
Dýchání – co přesně vidíte 149
Chování a aktivita 150
Léky a domácí „pomoc“ 150
Co kočka mohla pozřít 151
Předchozí nemoci 151
Fotografie a video 151
▶ Když si nejste jistí 152
▶ Nejčastější chyba majitelů 152
▶ Co veterinář opravdu potřebuje vědět 152
▶ Když majitel říká „jen“ 153

To nejdůležitější 153

11 Domácí lékárnička pro kočku **154**
Co má domácí lékárnička obsahovat **154**
Kontakty – nejdůležitější část lékárničky 154
Přepravka 155
◆ Deka nebo ručník 155
Vybavení lékárničky 155
◆ Sterilní gáza a obvazy 155
◆ Fyziologický roztok 156
◆ Bezpečná dezinfekce 156
◆ Jednorázové rukavice 156
◆ Digitální teploměr 157
◆ Stříkačka bez jehly 157
◆ Ochranný límec/obleček 157
Co v domácí lékárničce být nemá **157**
◆ Paracetamol – extrémně nebezpečný 157
◆ Ibuprofen a další lidská analgetika 158
◆ Antibiotika „do zásoby“ 158
◆ Éterické oleje a domácí alternativy 158

12 První pomoc **159**
Co dělat při krvácení **159**
Co dělat při podezření na otravu **159**
Co dělat při přehřátí **159**
Co dělat při dušnosti **160**
Když kočka kolabuje **160**
Proč domácí lékárnička nezachrání všechno **160**
▶ Nejčastější chyba majitelů **161**
To nejdůležitější **161**

Závěrem **163**
To nejdůležitější 165

Úvod

Každý majitel zvířete se dříve nebo později dostane do situace, kdy něco „není v pořádku“. Kočka se chová jinak, má příznaky, které majitel nezná, a v hlavě se rozjede kolotoč otázek. Je to vážné? Mám jet hned? Nebo zbytečně plaším? Tato příručka vznikla proto, aby pomohla **rozhodnout se klidně, včas a bezpečně**. Nenahrazuje veterináře ani vyšetření. Pomáhá poznat, **kdy je ještě prostor sledovat stav doma a kdy už nečekat**.

Pokud si nejste jistí, vždy platí jednoduché pravidlo: **Raději jet zbytečně než pozdě.**

Jak tuto příručku používat? aneb když kočka „není ve své kůži“

Jedna z nejtěžších situací, se kterou se majitel kočky doma setká, je chvíle, kdy nedokáže přesně popsat, co je špatně – jen cítí, že kočka není „normální“. Nezvrací, nekulhá, neleží v bezvědomí. Přesto působí jinak. Méně reaguje, více spí, straní se kontaktu nebo jednoduše nepůsobí jako obvykle. A právě tyto situace bývají u koček velmi důležité.

Psi často ukážou problém poměrně jasně. Kočka většinou ne. Mnoho vážných onemocnění začíná nenápadně a první změna není dramatický příznak, ale jemná změna chování.

Majitel to často neumí přesně pojmenovat. Jen řekne: „Ona prostě není ve své kůži.“

V těchto chvílích má tato příručka největší smysl. Není určená jen pro situace, kdy je problém očividný. Je napsaná hlavně pro momenty, kdy si člověk není jistý, jestli jde o běžný výkyv nebo začátek něčeho vážnějšího.

To je u koček důležité, mnoho lidí čeká na „jasný důkaz“, že je zvíře nemocné. Jenže kočky často fungují jinak. Dlouho se snaží působit normálně a výrazné příznaky se objevují až ve chvíli, kdy už organismus problém přestává zvládat sám. Proto není dobré podceňovat ani drobné změny. To ale neznamená propadat panice kvůli každému delšímu spánku nebo horší náladě. Znamená to naučit se vnímat změny v souvislostech.

Pokud kočka jeden večer více odpočívá po stresové situaci, ještě to samo o sobě nemusí znamenat problém. Pokud se ale zároveň méně zajímá o okolí, hůře jí, schovává se nebo působí jinak než obvykle, význam situace se mění. Právě tehdy je vhodné začít tuto příručku používat systematicky. Nejprve je důležité podívat se na kočku jako celek. Neřešte jen jeden detail. Sledujte:

- chuť k jídlu
- příjem vody
- aktivitu
- reakci na kontakt
- dýchání
- močení
- běžné návyky

Kočky velmi často neukazují problém jedním dramatickým příznakem. Místo toho postupně mění svoje normální chování.

V praxi často vidím, že zkušený majitel pozná problém mnohem dříve než kdokoli jiný. Ne proto, že by znal diagnózy, ale protože přesně ví, jak se jeho kočka běžně chová. Pozná, že:

- Jinak chodí
- Jinak leží
- Jinak reaguje
- Jinak se dívá.

Tyto změny mohou působit nenápadně, ale právě u koček bývají velmi cenné.

Kočka, která „jen není ve své kůži“, může mít začátek vážnějšího problému. To je důvod, proč je příručka sestavena podle příznaků a změn chování, ne podle složitých názvů nemocí.

Když si nejste jistí, nezačínejte hledáním nejhorší možné diagnózy. Začněte tím, že si položíte několik jednoduchých otázek:

- Jí normálně?
- Pije, jak je zvyklá?
- Chová se stejně jako jindy?
- Mazlí se?
- Schovává se?
- Dýchá klidně?
- Chodí pravidelně na toaletu?
- Reaguje na okolí?

To jsou často mnohem důležitější informace než samotný jednotlivý příznak.

Mnoho lidí má tendenci čekat na něco „konkrétního“. Jenže právě u koček bývá problém v tom, že konkrétní příznak dlouho nepřijde.

- Kočka může mít horečku a jen více spát.
- Může mít bolest a jen méně skákat.
- Může mít začínající problém s močovými cestami a jen častěji chodit k toaletě.
- Může mít vážný stres a jen se více schovávat.

A právě proto příručka opakovaně upozorňuje na kombinace příznaků a změn chování.

Velmi důležité je také sledovat časový vývoj.

Situace, kdy kočka několik hodin působí unaveně po náročném dni nebo stresové situaci, je jiná než situace, kdy je kočka „divná“ druhý nebo třetí den. Pokud změna přetrvává, zhoršuje se nebo se přidávají další příznaky, není dobré čekat příliš dlouho. **U koček bývá délka trvání problému často stejně důležitá jako samotný příznak.**